

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 1

**Protokół z kontroli kompleksowej
Domu Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży
niepełnosprawnych intelektualnie
ul. Dr T. Nowickiego 1, 19-200 Grajewo**

Białystok – kwiecień -2010r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Domu Pomocy Społecznej w Grajewie, ul. Dr T. Nowickiego 1, przeprowadzonej w dniach 17 marca oraz 24 i 25 marca 2010 r.

Dom Pomocy Społecznej w Grajewie prowadzony jest przez powiat grajewski. Starosta Grajewski posiada zezwolenie Wojewody Podlaskiego Nr PS.MN.V.90130-6/08 z dnia 17.12.2008r. na prowadzenie Domu na czas nieokreślony na 39 miejsc.

Adres Domu: ul. Dr T. Nowickiego 1, 19-200 Grajewo. Dom przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (chłopcy) – 39 miejsc. Dyrektorem Domu Pomocy Społecznej jest Pani Ewa Odolecka.

Kontrolę przeprowadziły – Ewa Feszler – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, Mieczysława Nartowicz – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku – kierownik zespołu, na podstawie upoważnienia Nr 115 z dnia 08 marca br., (PS.IX.KK.0939-115/2010) wydanego w imieniu Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiot kontroli:

Przestrzeganie standardu świadczonych usług, zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 01.01.2009 r. do dnia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Poziom świadczonych usług bytowych określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217 poz. 1837)

A) w zakresie usług bytowych

(Akta sprawy nr 1)

Dom Pomocy Społecznej w Grajewie mieści się w budynku dwukondygnacyjnym po dawnym przedszkolu. Przed wejściem do budynku zniesione są bariery architektoniczne. Teren wokół Domu zagospodarowany. Z tyłu Domu teren wykorzystywany jest jako miejsce do rekreacji i do zabawy dla dzieci. Wejście od bramy głównej do Domu wyłożone jest polbrukiem. W budynku nie ma windy. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 ppkt b rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy

społecznej (Dz. U. Nr 127 poz. 1837) w domach pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej zalecany jest dźwig osobowy dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W budynku zainstalowany jest system alarmowo-przeciwpożarowy i przyzywowo-alarmowy. Włączniki systemu przyzywowo-alarmowego umieszczone są w pokojach mieszkalnych na wysokości włącznika do światła przy drzwiach wejściowych a w pokoju osób leżących także przy każdym łóżku. W dniach kontroli system był włączony i sprawny.

Na posesji Domu znajduje się drugi budynek, w którym prowadzone są zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, klasy życia oraz terapia zajęciowa. Wejście do klas pozbawione jest barier architektonicznych. Na pierwsze piętro, gdzie zlokalizowana jest terapia zajęciowa, prowadzą schody. Teren przed tym budynkiem wyłożony został polbrukiem, w łazienkach i ubikacjach przy urządzeniach sanitarnych zamontowano uchwyty.

B) w zakresie wymaganych pomieszczeń:

W głównym budynku domu znajdują się następujące pomieszczenia:

NA PARTERZE:

a) Pokoje mieszkalne:

- 2 pokoje czteroosobowe o pow. 24,66 m² i 23,69 m²
- 3 pokoje trzyosobowe o pow. odpowiednio 17,72 m², 18,00 m², 18,03 m²

b) 2 pokoje dziennego pobytu, w tym jeden połączony z kuchenką pomocniczą,

c) gabinet medycznej pomocy doraźnej,

NA PÓLPIĘTRZE:

a) sala do rehabilitacji; przy wejściu do sali prowadzą schody. Pracownicy w sytuacji, gdy na salę wwożą chłopca na wózku posługują się transporterem schodowym.

NA I PIĘTRZE:

a) Pokoje mieszkalne:

- 1 pokój czteroosobowy o pow. 24,45 m²,
- 6 pokoi trzyosobowych o pow. 18,09 m², 18,04 m², 18,39 m², 18,66 m², 18,17 m², 18,17 m².

b) pokój dziennego pobytu

c) jadalnia połączona z aneksem kuchennym służącym jako kuchenka pomocnicza dla mieszkańców.

d) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia zlokalizowane jest wspólnie z łazienką mieszczącą się na I piętrze. W łazience tej dodatkowo ustawiona jest pralka automatyczna, miski, suszarka do bielizny.

al
Jut

Modu

W II budynku Domu znajdują się następujące pomieszczenia:

NA PARTERZE:

- a) sale do prowadzenia zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

Na I PIĘTRZE:

- a) kuchenka pomocnicza,
- b) 3 sale do terapii zajęciowej,
- c) łazienka, wyposażona w wannę, sedes, umywalkę,
- d) WC, wyposażone w sedes i umywalkę,
- e) pokój gościnny

W Domu nie ma palarni, gdyż żaden z mieszkańców nie jest palący oraz kaplicy. W sąsiedztwie jest kościół katolicki, do którego mieszkańcy uczęszczają na msze święte i inne nabożeństwa roku liturgicznego.

C) pokoje mieszkalne spełniają warunki

Wszystkie pokoje mieszkalne spełniają standardowe normy w zakresie powierzchni, tj. pokój jednoosobowy nie mniej niż 9 m² na osobę, a pokój wieloosobowy nie mniej niż 6 m² na osobę.

Pokoje wieloosobowe przeznaczone są dla nie więcej niż 3 osób, w przypadku osób leżących pokoje przeznaczone są dla nie więcej niż 4 osób.

Wyposażone są zgodnie z obowiązującym standardem tj. w tapczan, szafy, stół, krzesła, szafkę nocną. Liczba wyprowadzeń elektrycznych dostosowana jest do liczby osób przebywających w pokojach. Uwzględniając stan psychofizyczny mieszkańców oraz ich bezpieczeństwo wyprowadzenia elektryczne zabezpieczone są przed ich dostępem.

Obowiązujące wymagania w zakresie warunków lokalowych w Domu są spełnione.

D) w zakresie warunków sanitarnych

Dom spełnia wymagane standardy w zakresie zapewnienia odpowiedniej liczby łazienek i toalet, gdzie zgodnie z obowiązującymi przepisami liczba łazienek powinna zapewniać możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet – przez nie więcej niż cztery osobowy.

Usytuowanie łazienek jest następujące:

- na parterze: 3 łazienki wyposażone łącznie w wannę dostępną z trzech stron, 2 prysznice, 4 sedesy oraz 4 umywalki.
- na I piętrze: 2 łazienki wyposażone łącznie w 2 wanny, 2 prysznice, 6 sedesów, 5 umywalk.

Przy wszystkich urządzeniach sanitarnych zamontowane są uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

E) w zakresie czystości pomieszczeń

Wszystkie pomieszczenia, w tym pokoje mieszkalne Domu są czyste, estetycznie urządzone, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie. Wolne od nieprzyjemnych zapachów. Atmosfera panująca w Domu sprzyja poczuciu rodzinnego domu.

F) w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków

(Akta sprawy Nr 2)

Dom zapewnia mieszkańcom, zgodnie z obowiązującymi przepisami 4 posiłki dziennie, które wydawane są w następujących godzinach:

- śniadanie – 7³⁰-9³⁰
- obiad – 12³⁰-14³⁰
- podwieczorek 16⁰⁰
- kolacja 18⁰⁰-20⁰⁰

Informacja dotycząca czasu wydawania i spożywania posiłków wywieszona jest na tablicach ogłoszeń na parterze. Czas wydawania dla każdego posiłku wynosi 2 godziny. Ostatni posiłek wydawany jest nie wcześniej niż o godzinie 18⁰⁰.

W oparciu o protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień 7 mieszkańców, którzy są w stanie samodzielnie dokonać wyboru ma zapewniony wybór zestawu posiłków. Pozostałym mieszkańcom przygotowany jest, zgodnie ze wskazaniem lekarza, posiłek dietetyczny, tj. 31 osób ma dietę lekkostrawną, jedna osoba cukrzycową.

(Akta sprawy nr 3)

Mieszkańcy posiłki spożywają w jadalni na I piętrze. Na dzień kontroli 2 mieszkańców wymagało pomocy przy spożywaniu posiłków, jednaście osób było karmionych.

Dom zapewnia mieszkańcom całodobowy dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napoi. W kuchenkach pomocniczych dostępne były produkty - chleb, dżem, owoce, soki, z których mieszkańcy mogą skorzystać w ciągu dnia. Ciepłe picie pracownicy przygotowują mieszkańcom sami ze względu na ich stan i duże ryzyko poparzenia.

Dom Pomocy Społecznej w Grajewie jest pod stałym nadzorem sanitarnym. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono następujące kontrole:

- w dniu 29.10.2009 r. kontrola kompleksowa w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia. Decyzją Nr 402/D/HŻ/2009 z dnia 27.11.2009 r. zalecono zapewnić właściwą

44

temperaturę wody niezbędną do skutecznego procesu dezynfekcji naczyń stołowych. Postępowanie kontrolne w toku.

- w dniu 12.11.2009 r. kontrola kompleksowa – ocena stanu sanitarnego. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

G) w zakresie odzieży i obuwia

(Akta sprawy Nr 2)

Mieszkańcom nieposiadającym własnej odzieży i obuwia oraz możliwości ich zakupu z własnych środków Dom zapewnia odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, w ilości określonej w § 6 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, dostosowane do potrzeb mieszkańca oraz pory roku, w tym: odzież całodzienną – co najmniej dwa zestawy, odzież zewnętrzną: płaszcz lub kurtkę – co najmniej jeden zestaw, bieliznę dzienną – co najmniej 4 komplety, co najmniej jedną parę obuwia oraz kapcie.

Dla większości chłopców odzież i obuwie zakupowana jest z ich środków. Zakupów dokonują rodzice lub pracownik socjalny, który rozlicza się na podstawie paragonów. Osobom, które nie posiadają środków na ten cel, odzież i obuwie zapewnia Dom. W okresie objętym kontrolą Dom zakupił dla chłopców następującą odzież:

a) w 2009 roku:

- piżama – 11 kompletów,
- bluzki – 2 szt.
- dresy – 1 szt.
- kurtki – 3 szt.
- klapki męskie – 1 szt.
- obuwie sportowe – 3 szt.
- adidas – 5 szt.
- spodnie – 1 szt.
- obuwie męskie i dziecięce – 6 szt.

W 2010 roku Dom nie zakupywał żadnej odzieży i obuwia.

Bielizna, odzież wierzchnia i zewnętrzna mieszkańców, obuwie znajduje się w szafach ubraniowych w pokojach mieszkalnych w ilości zestawów odzieży, obuwia, bielizny, dostosowanych do pory roku i potrzeb. Odzież była czysta, poukładana i niezniszczona.

Wszystkie ubrania i bielizna chłopców są oznakowane. Pracownicy Domu dwa razy w tygodniu zabierają odzież do pralni. Odzież prana jest w pralni Domu. W pomieszczeniach pralni wydzielone są pomieszczenia na czystą i brudną bieliznę oraz pokój przeznaczony do reperacji odzieży.

Tylko jeden mieszkaniec dokonuje drobnych przepierek w pomieszczeniu pomocniczym do prania i suszenia lub w łazience. Środki piorące zapewnia Dom.

W trakcie kontroli nie stwierdzono braków w zakresie zaopatrywania mieszkańców w wymagane liczby zestawów odzieży i obuwia, dostosowane do pory roku.

W Domu są 4 osoby leżące, odzież i obuwie dla tych osób dostosowane jest do potrzeb wynikających z ich stanu zdrowia.

H) w zakresie pomocy w utrzymaniu higieny osobistej

Mieszkańcy mają zapewnioną pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz środki czystości i higieniczne. Część środków higienicznych zakupywana jest z pieniędzy własnych mieszkańców, są to głównie dezodoranty, środki po goleniu itp., pozostałe środki higieniczne kupuje Dom. W okresie objętym kontrolą na potrzeby mieszkańców Dom zakupił:

a) w 2009 roku:

- mydło w płynie 5 l – 14 szt.
- mydło toaletowe Luksja – 80 szt.
- papier toaletowy – 832 szt.
- chusteczki kosmetyczne – 10 szt.
- pasta do zębów COLODENT 75 ml – 37 szt.
- pasta do zębów COLODENT – 193 szt.
- szampon 1 l – 215 szt.
- krem NIVEA 50 ml – 20 szt.
- ręczniki jednorazowe – 116 szt.
- szczotka do zębów – 20 szt.

b) w 2010 roku (styczeń -marzec):

- papier toaletowy – 192 szt.
- szampon 1 l – 18 szt.
- mydło toaletowe Luksja/Lux – 60 szt.
- pasta do zębów COLODENT – 54 szt.
- mydło w płynie 5 l – 6 szt.
- szczotka do zębów – 35 szt.
- grzebień – 16 szt.
- krem NIVEA 50 ml – 20 szt.
- pasta do zębów COLODENT 75 ml – 26 szt.
- gąbka – 10 szt.

Środki czystości i higieny znajdują się w szafkach przyłóżkowych oraz w łazienkach przy pokojach mieszkalnych. Ręczniki wiszą w łazienkach. Pościel zmieniana jest codziennie. Pościel i ręczniki mieszkańców prane są w pralni Domu.

W trakcie kontroli nie stwierdzono, by mieszkańcom brakowało środków czystości i higienicznych.

Pomocy w przeprowadzeniu toalety i utrzymaniu higieny osobistej mieszkańcom udzielają pielęgniarki i opiekunowie. Pomocy w wykonywaniu czynności życia codziennego wymaga 31 mieszkańców z tego 23 chłopców wymaga pomocy całkowitej a 8 częściowej. Usługi w zakresie strzyżenia włosów i golenia świadczą mieszkańcom opiekunowie Domu.

I) dzieci mają zapewnione zabawki odpowiednie do ich wieku i sprawności

Mieszkańcy mają zapewnione zabawki odpowiednie do ich wieku i sprawności. Znajdują się one w pokojach mieszkalnych oraz w pokojach dziennego pobytu. Zabawki i pomoce dydaktyczne dostosowane są do potrzeb dzieci i ich sprawności psychomotorycznej.

J) w zakresie realizacji usług opiekuńczych i wspomagających (Akta sprawy Nr 2)

Na dzień kontroli w Domu przebywało 36 mieszkańców w wieku od 6 do 34 lat. Wśród mieszkańców 24 osoby są ubezwłasnowolnione całkowicie. Opiekunami prawnymi dla 22 osób sąd ustanowił członków rodziny a dla 2 osób pracowników Domu.

Wśród mieszkańców 15 osób ma zdiagnozowane upośledzenie umysłowe w stopniu głębokim; 13 osób w stopniu znacznym; 5 w stopniu umiarkowanym, 2 osoby są upośledzone w stopniu lekkim. Wszyscy mieszkańcy z wyjątkiem jednej osoby posiadają odpowiednie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

Stan zdrowia i sprawności psychofizycznej mieszkańców wpływa w znaczącym stopniu na aktywność i samodzielność mieszkańców. Tylko 5 chłopców samodzielnie wykonuje czynności życia codziennego, pozostałe osoby wymagają całkowitej (23 osoby) bądź częściowej pomocy (8 osób) w wykonywaniu czynności życia codziennego. Na wózkach porusza się dwóch chłopców, trzech przy pomocy innego sprzętu ortopedycznego – balkonik, kule. Czterech mieszkańców jest leżących, siedmiu chłopców posługuje się mową czynną w komunikowaniu się.

Dom stwarza mieszkańcom możliwość udziału w zorganizowanych zajęciach terapeutycznych. Zajęcia plastyczne, muzyczne i małe formy teatralne z mieszkańcami prowadzi instruktor terapii zajęciowej.

Opracowany jest roczny plan zajęć terapeutycznych oraz indywidualne plany terapeutyczne dla wszystkich dzieci. W planach zawarto ogólną charakterystykę mieszkańca, wskazano cele do pracy oraz metody i techniki pracy. Indywidualny plan terapii

modyfikowany jest co pół roku. W modyfikacji odniesiono się do uprzednio założonych celów, określono kierunki dalszej pracy.

W Domu prowadzone są gry i zabawy stolikowe oraz zajęcia na świeżym powietrzu dostosowane do możliwości chłopców. Głównym celem prowadzonych zajęć jest utrzymanie ich aktywności na dotychczasowym poziomie, pobudzanie i rozwijanie umiejętności i zainteresowań.

Ze względu na stan zdrowia i sprzężone zaburzenia mieszkańców nie korzystają oni sami z biblioteczki. Pracownicy czytają im wykorzystując w pracy elementy biblioterapii oraz prasę kupowaną przez Dom tj. Kaczor Donald i Świerszczyk, po 1 egzemplarzu.

W Domu przygotowywane i obchodzone są święta roczne i okolicznościowe. Szczególnie uroczyscie obchodzone są Święta Bożego Narodzenia i Wielkanocy. Mieszkańcy wspólnie z pracownikami uczestniczą w wigilii i śniadaniu wielkanocnym.

Pracownicy Domu podejmują współpracę z różnymi instytucjami, min. szkołami, ośrodkiem kultury, innymi domami pomocy. Mieszkańcy uczestniczą w przeglądach i konkursach, obozach oraz wyjeżdżają na wycieczki do innych placówek.

(Akta sprawy Nr 2)

Dom umożliwia mieszkańcom zaspokojenie potrzeb religijnych. W sąsiedztwie Domu znajduje się kościół katolicki, do którego chłopcy wraz z pracownikami uczęszczają na msze św. i inne nabożeństwa okolicznościowe. Ponadto, chłopcy podlegający obowiązkowi szkolnemu uczestniczą w katechezie, gdzie są przygotowywani m. in. do I Komunii Świętej oraz sakramentu bierzmowania. W 2009 r. jedna osoba przyjęła sakrament bierzmowania, a w 2010 roku jeden mieszkaniec przygotowywany jest do przyjęcia sakramentu bierzmowania.

Zmarłym mieszkańcom Dom zapewnia sprawienie pogrzebu zgodnie z wolą zmarłego. W 2009 r. zmarł jeden mieszkaniec, pogrzebem zajęła się rodzina. W przypadku gdy, pogrzebem zajmował się Dom mieszkańcy chowani na cmentarzu miejskim w Grajewie, na którym pochowany jest jeden były mieszkaniec. W okresie świąt pracownicy z mieszkańcami odwiedzają grób i zapalają znicze.

Pełnoletni mieszkańcy posiadają własne dochody, które pochodzą ze świadczeń z pomocy społecznej i rent. Własnego dochodu nie posiadają chłopcy niepełnoletni tj. 5 osób. Dom zapewnia bezpieczne przechowywanie ich środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Swoje oszczędności mieszkańcy mają zdeponowane na książeczkach oszczędnościowych, które przechowywane są w kasie pancernej w księgowości. Ze względu na stany zdrowia większości mieszkańców zakupy robi pracownik pierwszego kontaktu. Dla

każdego mieszkańca założony jest zeszyt, w którym odnotowywane są jego dochody i rozchody. Osobą odpowiedzialną za ich prowadzenie jest Dyrektor.

Zasady postępowania z depozytami określił Dyrektor w załączniku do Zarządzenia Nr 7/08 z dnia 25 września 2008 r, w sprawie przechowywania i udzielania pomocy w dysponowaniu środkami depozytowymi mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Grajewie.

(Akta sprawy Nr 4)

Na dzień kontroli żaden z mieszkańców nie miał zdeponowanych rzeczy wartościowych.

Mieszkańcy mają zapewniony regularny kontakt z Dyrektorem. Zgodnie z informacją wywieszoną na tablicy ogłoszeń, Dyrektor w sprawie skarg i wniosków przyjmuje każdy wtorek i czwartek w godzinach 10⁰⁰-11⁰⁰. W okresie objętym kontrolą nie zarejestrowano żadnych skarg i wniosków. W przypadku zgłoszenia skargi będzie ona rozpatrywana w trybie Kpa.

Dom posiada wymagany wskaźnik zatrudnienia zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, tj. 0,6. Szczegółowe informacje zawarte są w Roz. III na stronie 16.

Zgodnie z wymaganymi standardami, Dom zapewnia mieszkańcom kontakt z psychologiem z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Grajewie. Dyrektor kontaktuje się z psychologiem m.in. gdy zachodzi potrzeba zdiagnozowania mieszkańca, wydania orzeczenia dot. kształcenia specjalnego.

Mieszkańcy (4 chłopców), wymagający takiej pomocy objęci są opieką lekarza psychiatry.

Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców świadczą pielęgniarki, opiekunowie i pokojowe. Opiekunowie i pielęgniarki pracują w następujących godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰, 14⁰⁰-22⁰⁰, 22⁰⁰-6⁰⁰, pokojowe pracują w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰, 14⁰⁰-22⁰⁰.

Zgodnie z grafikiem na dzień 17 marca br. obsada na poszczególnych zmianach przedstawiała się następująco:

- w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰ - pielęgniarka, 2 pokojowe, 2 opiekunki,
- w godzinach 14⁰⁰-22⁰⁰ – 2 pielęgniarki, 2 opiekunki, 2 pokojowe,
- w godzinach 22⁰⁰-6⁰⁰ w grafiku były zaplanowane pielęgniarka i opiekunka

Ponadto, z mieszkańcami pracują: instruktor terapii zajęciowej zatrudniony na ½ etatu, zajęcia prowadzi 3 razy w tygodniu w godzinach od 16³⁰-20⁰⁰ oraz jednego dnia w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰; technik fizjoterapii w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰, pracownik socjalny w godzinach 7⁰⁰-15⁰⁰.

W trakcie kontroli ustalono, że pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego podnoszą swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach wewnętrznych organizowanych na terenie Domu. W okresie objętym kontrolą pracownicy uczestniczyli w następujących szkoleniach:

Szkolenia wewnętrzne pracowników pionu terapeutyczno – opiekuńczego przeprowadzone w 2009r.

Lp.	Temat szkolenia	Osoba prowadząca	Termin szkolenia
1.	Terapia dzieci niepełnosprawnych ze zwierzętami	opiekun	08.01.2009r.
2.	Terapia zabawą	instruktor terapii zajęciowej	19.02.2009r.
3.	Formy terapii zajęciowej	instruktor terapii zajęciowej	20.03.2009r.
4.	Rola stymulacji u dzieci z zespołem Downa	opiekun	15.04.2009r.
5.	Zaburzenia komunikowania się i metody pomocy dzieciom z tym typem zaburzeń	opiekun	13.05.2009r.
6.	Jak radzić sobie ze stresem	starsza pielęgniarka	18.06.2009r.
7.	Istota rehabilitacji dzieci z głęboką złożoną niepełnosprawnością intelektualną	pielęgniarka	24.07.2009r.
8.	Opieka a terapia – plan opieki indywidualnej w Domu Pomocy Społecznej	starsza pielęgniarka	21.08.2009r.
9.	Prawa mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Grajewie	dyrektor	15.09.2009r.
10.	Umiejętności asertywne w pracy opiekuna Domu Pomocy Społecznej. Jak je wykorzystać.	opiekun	22.10.2009r.
11.	Integracja osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym	starszy opiekun	18.11.2009r.
12.	Modelowanie zachowań osób z upośledzeniem umysłowym (Redukowanie zachowań agresywnych)	starsza pielęgniarka	29.12.2009r.

Ze szkoleń wewnętrznych prowadzona jest dokumentacja tj. imienna lista obecności oraz konspekt szkolenia. Po przeanalizowaniu tematów i terminów przeprowadzonych szkoleń należy stwierdzić, że pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach na temat praw mieszkańców, kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcem, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837).

W celu efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających mieszkańców Domu w roku 2010 zaplanowano następujące szkolenia:

Lp.	Temat szkolenia	Osoba prowadząca	Planowany termin szkolenia
1.	Przegląd metod stymulacji rozwoju dzieci upośledzonych umysłowo	opiekun	przeprowadzono 26.01.2010r.
2.	Muzykoterapia dziecięca	instruktor terapii	przeprowadzono 15.02.2010r.

		zajęciowej	
3.	Moralne problemy dotyczące opieki nad dziećmi nieuleczalnie chorymi	starsza pielęgniarka	marzec
4.	Stymulacja polisensoryczna: przegląd i omówienie zestawów zajęć i zajęć terapeutycznych poprzez dotyk, słuch, węch, smak, wzrok	opiekun	kwiecień
5.	Stany napadowe u dzieci – padaczka	starsza pielęgniarka	maj
6.	Wpływ przemocy na samoocenę dzieci z lekkim upośledzeniem umysłowym	opiekun	czerwiec
7.	Problemy seksualności osób upośledzonych umysłowo	starsza pielęgniarka	lipiec
8.	Rewalidacyjne funkcje sportu osób upośledzonych umysłowo	technik fizjoterapii	sierpień
9.	Cukrzyca	pielęgniarka	wrzesień
10.	Istota funkcji pracownika pierwszego kontaktu	opiekun	październik
11.	Zatrucia i zakażenia pokarmowe	pielęgniarka	listopad
12.	Przeciwdziałanie agresji w domu pomocy społecznej	starszy opiekun	grudzień

K) w zakresie możliwości korzystania ze świadczeń zdrowotnych, określonych w art. 58 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) oraz w §1 rozporządzenia Ministra zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 11 grudnia 1995 r. w sprawie psychiatrycznych świadczeń zdrowotnych w domach pomocy społecznej i środowiskowych domach samopomocy (Dz. U. Nr 5, poz.38)

Dom zapewnia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych. Wszyscy mieszkańcy, zgłoszeni są do lekarza pierwszego kontaktu Pani Marii Jolanty Ginel-Poboża w Grajewie. Lekarz ten przychodzi do Domu, gdy zachodzi taka potrzeba. Kieruje on mieszkańców do poradni specjalistycznych, wypisuje leki oraz zleca podstawowe badania. Mieszkańcy w 2009 roku korzystali z następujących poradni: alergologicznej, rehabilitacyjnej, dermatologicznej, zdrowia psychicznego, pulmonologicznej, stomatologicznej, genetycznej, kardiologicznej, okulistycznej, endokrynologicznej. W 2010 roku mieszkańcy korzystali z następujących poradni: zdrowia psychicznego, chorób zakaźnych, chirurgicznej, ortopedycznej.

Do poradni specjalistycznych mieszkańcy zawożeni są samochodem Domu. W sytuacjach nagłych lub zagrożenia zdrowia i życia wzywane jest pogotowie. W zależności od stanu zdrowia, mieszkańcy są badani w gabinecie medycznej pomocy doraźnej lub pokoju mieszkalnym.

W okresie objętym kontrolą dwóch mieszkańców miało zlecone specjalistyczne zabiegi rehabilitacyjne. Powyższe zabiegi zostały zrealizowane na terenie Domu przez technika fizjoterapii.

W 2009r. 11 mieszkańców wyjechało na turnus rehabilitacyjny do Golubi.

Mieszkańcy w 2009r. skorzystali z dofinansowania do sprzętu ortopedycznego i środków pomocniczych, tj:

- wózek inwalidzki – 1 osoba,
- materac zmienno-ciśnieniowy – 4 osoby,
- pieluchomajtki – średnio 21 osób

W 2010 r. złożono wniosek na buty ortopedyczne dla 1 dziecka.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dom pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej).

Jednakże ustalono, że wszyscy mieszkańcy partycypują w opłatach za leki powyżej limitu ceny niezależnie od tego czy leki te przeznaczone są dla niego czy dla innego mieszkańca. Od każdego mieszkańca pobierana jest kwota w wysokości 100 zł na pokrycie ww. leków. Z zebranych środków, bez wyszczególnienia którego mieszkańca są to leki i kto faktycznie powinien ponieść ww. koszt opłacane są leki przekraczające limit.

L) w zakresie zapewnienia mieszkańcom potrzeb edukacyjnych.

Dom zapewnia mieszkankom pobieranie nauki, uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz uczenie i wychowanie przez doświadczenie życiowe.

W roku szkolnym 2009/2010 obowiązek szkolny realizuje 10 chłopców tj.

- 1 osoba uczy się w II klasie gimnazjum przy Zespole Szkół Specjalnych,
- 1 osoba uczy się w I klasie życia,
- 3 osoby uczą się w klasie przysposabiającej do pracy,
- 5 osób uczy się w III klasie życia gimnazjum.

Trzech chłopców w wieku od 3 do 25 lat upośledzonych w stopniu głębokim uczestniczy w zorganizowanych na terenie Domu zajęciach rewalidacyjno- wychowawczych tj. jeden zespół 3-osobowy. Orzeczenia o potrzebie kształcenia wydaje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie. Dwie osoby zakwalifikowane są do wczesnego wspomagania. Zajęcia w ramach nauki w klasach życia oraz zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze prowadzą nauczyciele Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie. Zajęcia odbywają się w drugim budynku na terenie Domu.

II. Przestrzeganie praw mieszkańców oraz dostępności mieszkańców do informacji o swoich prawach, określonych w art. 55 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)

Prawa i obowiązki mieszkańców Domu zawarte są w § 15 i 16 Regulaminu Organizacyjnego Domu stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 18/62/07 Zarządu Powiatu Grajewskiego z dnia 27.04.2007 r. Nowoprzybyłego mieszkańca zapoznaje z Domem, współmieszkańcami oraz Regulaminem, w tym z prawami i obowiązkami Dyrektor lub pracownik socjalny. Prawa i obowiązki mieszkańców wywieszone są na korytarzu na tablicy informacyjnej.

Zawarte w Regulaminie prawa gwarantują mieszkańcom w szczególności wolność, godność, intymność i poczucie bezpieczeństwa. Uwzględniają rozwój osobowości, utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z rodziną i środowiskiem, korzystanie z wszystkich usług świadczonych przez Dom oraz zapewniają bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych w depozycie.

Teren wokół Domu jest ogrodzony, bramka w ciągu dnia jest otwarta. Bramka zamykana jest w porze nocnej w godzinach 22⁰⁰ – 6⁰⁰. Mieszkańcy bez przeszkód mogą poruszać się po posesji Domu. Poza teren Domu mieszkańcy, ze względu na stan zdrowia wychodzą z opiekunami. Samodzielnie poza teren Domu wychodzi jeden mieszkaniec.

Pracownicy wchodząc do pokoi mieszkalnych i łazienek sygnalizują mieszkańcom, że są obok gdyby zaistniała potrzeba pomocy mieszkańcowi. W czasie kontroli, podczas oględzin pomieszczeń budynku, pracownicy bawili się z dziećmi – układali wspólnie puzzle, organizowali zabawy manipulacyjne

Wszystkie sprawy urzędowe mieszkańców prowadzi dyrektor i pracownik socjalny. Osoby te pośredniczą w nawiązywaniu i podtrzymywaniu relacji mieszkańców z rodzinami.

Dom zapewnia mieszkańcom prawo do kontaktów z rodziną i osobami bliskimi. W 2009 r. 15 chłopców zostało odwiedzonych przez swoje rodziny i osoby bliskie. Dziewięciu mieszkańców w ubiegłym roku wyjechało do domu rodzinnego lub do osób zaprzyjaźnionych. Rodziny częściej kontaktują się z chłopcami telefonicznie. Również mieszkańcy mają możliwość kontaktowania się telefonicznie z rodziną i osobami bliskimi. W Domu jest zainstalowany „telefon do mamy” z którego mogą korzystać bezpłatnie.

Mieszkańcy z osobami odwiedzającymi spotykają się głównie w pokojach mieszkalnych, w sali dziennego pobytu lub pokoju gościnnym.

Kontakt listowny zachowany jest z pojedynczymi rodzinami. Za prowadzenie korespondencji w imieniu mieszkańców, wysyłanie kartek okolicznościowych odpowiedzialni są pracownicy pierwszego kontaktu oraz pracownik socjalny. Mieszkańcy sami nie wysyłają listów a listy, które przychodzą do mieszkańców pracownik socjalny znosi bezpośrednio chłopcom i tłumaczy ich treść.

Dom stwarza mieszkańcom możliwość rozwoju własnych zainteresowań poprzez zapewnienie udziału w imprezach kulturalnych i rekreacyjno-sportowych, organizowanych na terenie Domu i poza nim. W Domu organizowane są imprezy okolicznościowe, m.in.: zabawa karnawałowa, Walentynki, Dzień Dziecka, Andrzejki, Mikołajki. W imprezach tych uczestniczą również dzieci i młodzież ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych miasta Grajewa, którzy prezentują programy artystyczne, organizują zabawy, ogniska integracyjne i obdarowują prezentami.

W ramach integracji społecznej mieszkańcy biorą udział w różnych imprezach organizowanych w środowisku, tj. Festiwal Gorących Serc w Grajewie, festyn przy Parafii Ojca Pio, Integracyjne Regaty w Rajgrodzie, Festynie Integracyjnym „Żyjmy Razem – Grajewo 2009”, XVI Ogólnopolskim Przeglądzie Zespołów Artystycznych DPS w Białymstoku, Konkurs Piosenki w Szczuczynie. Czterech mieszkańców w 2009r. przebywało na 10 dniowym obozie żeglarskim w Rajgrodzie, a także wyjeżdżało raz w miesiącu na dwudniowe „żeglowanie” organizowane przez Yacht Club „ARCUS” w Łomży oraz Stowarzyszenie Szkoła Naszą Szansą przy Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie oraz 1 osoba uczestniczyła w tygodniowym obozie rehabilitacyjnym w Płaskiej zorganizowanym przez Fundację Świętego Ducha w Toruniu.

Wszystkie uroczystości i wyjazdy mieszkańców udokumentowane są w Kronice Domu. (Akta sprawy Nr 2)

Ze względu na stany psychofizyczne mieszkańców w Domu nie funkcjonuje samorząd mieszkańców oraz nie są podejmowane działania zmierzające do ich usamodzielnienia.

(Akta sprawy Nr 2)

Wszystkie pełnoletnie osoby mają wyrobione dowody osobiste. W Domu meldowani są na pobyt stały. Sprawy meldunkowe oraz wszystkie sprawy osobiste i urzędowe mieszkańców załatwia pracownik socjalny.

Dom zapewnia osobom uprawnionym do głosowania czynny udział w wyborach. Mieszkańcy posiadający czynne prawo wyborcze mogą głosować w Okręgu Wyborczym Nr

2.

Przepisy prawne dotyczące domów pomocy społecznej znajdują się w gabinecie dyrektora, który zapoznaje i udostępnia przepisy dla rodzin odwiedzających mieszkańców oraz opiekunów prawnych.

W zakresie przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi przebywających w szpitalach psychiatrycznych i domach pomocy społecznej przeprowadzane są w Domu kontrole przez Sędziego Sądu Rejonowego w Grajewie.

W okresie objętym kontrolą ww. kontrole zostały przeprowadzone w dniu 24.02.2009 r. oraz w dniu 18.02.2010 r. W obydwu przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrole wykazały, że wszystkie osoby przestrzegają praw mieszkańców, dbają o ich wolność, godność, a w szczególności zapewniają poczucie bezpieczeństwa.

III. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Kwalifikacje pracowników Domu określone są w Załączniku nr 1 do Regulaminu Wynagradzania zatwierdzonego przez Dyrektora z mocą obowiązywania od dnia 1 lipca 2009r. Są one zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398)

(Akta sprawy nr 5)

W oparciu o przedłożony wykaz pracowników oraz sprawdzone akta osobowe losowo wybranych 13 pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego (tj. 65% wszystkich pracowników zespołu) stwierdzono, że osoby te posiadają wymagane kwalifikacje na zajmowanych stanowiskach, zgodnie z cytowanym rozporządzeniem.

(Akta sprawy nr 6 oraz Załącznik nr 1)

Struktura organizacyjna Domu zawarta jest w § 9 cytowanego wyżej Regulaminu Organizacyjnego. W skład Domu wchodzi następujące działy:

1. Dział terapeutyczno-opiekuńczy,
2. Dział administracyjny,
3. Dział obsługi.

Dom przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (chłopcy) – 39 miejsc; wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, w pełnym wymiarze czasu pracy dla tego typu domu powinien wynosić nie mniej niż 0,6 na jednego mieszkańca.

Na dzień kontroli w DPS na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 31 osób, z czego 30,5 osób w przeliczeniu na pełne etaty. W zespole terapeutyczno-opiekuńczym, w skład którego wchodzi wszyscy pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego,

zatrudnionych było 20 osób (pracownik socjalny, technik fizjoterapii, instruktor terapii zajęciowej na ½ etatu, 2 starsze pielęgniarki, 4 pielęgniarki, starszy opiekun, 6 opiekunów, 4 pokojowych) w przeliczeniu na pełne etaty 19,5 osoby.

Ponadto, w Domu usługi na rzecz mieszkańców świadczy 2 wolontariuszy oraz 3 stażystów (umowa nr UmSt/09/0405 z dnia 03.12.2009 r. zawarta pomiędzy Starostą Powiatu Grajewskiego reprezentowanego przez Dyrektora PUP w Grajewie a Dyrektorem DPS na odbycie stażu pokojowej tj. w okresie od dnia 7.12.2009 r. do dnia 06.03.2010 r. oraz umowa nr UmStaż/10/0072 z dnia 01.02.2010 r. zawarta pomiędzy Starostą Powiatu Suwalskiego reprezentowanego przez Dyrektora PUP w Grajewie a Dyrektorem DPS na odbycie stażu dwóch pokojowych w okresie od dnia 01.02.2010 r. do dnia 30.04.2010r.).

Według obowiązujących przepisów, przy ustalaniu wskaźnika zatrudnienia uwzględnia się również wolontariuszy, stażystów, praktykantów oraz osoby odbywające służbę zastępczą w domu, jeżeli pracują bezpośrednio z mieszkańcami, przy czym przy wyliczaniu wskaźnika udział tych osób nie może przekroczyć w DPS - 30% ogólnej liczby osób zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym. Z ogólnej liczby 20 osób zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym 30% stanowi 6 osób.

W dniu kontroli przebywało w Domu 36 mieszkańców, wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego dla tej liczby osób wynosi tj. $0,68 = (19,5 + 5 : 36)$.

Dom posiada zezwolenia na 39 miejsc. Przy wykorzystaniu wszystkich miejsc Dom również posiada wymagany wskaźnik zatrudnienia tj. $0,62 = (19,5 + 5 : 39)$

W trakcie kontroli ustalono, że osoba zatrudniona na stanowisku pokojowej podnosi swoje kwalifikacje. Osoba ta rozpoczęła I rok Policealnego Studium Zawodowego na kierunku opiekun w domu pomocy społecznej.

IV. Stopień i efekty realizacji indywidualnych planów wspierania mieszkańców, określonych w §2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217 poz. 1837).

W Domu funkcjonuje zespół terapeutyczno-opiekuńczy powołany przez Dyrektora Zarządzeniem wewnętrznym Nr 4/10 z dnia 16.01.2010 roku. W skład zespołu weszli wszyscy pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego tj. pracownik socjalny, technik fizjoterapii, instruktor terapii zajęciowej, pielęgniarki, opiekunki, pokojowe. Działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia koordynują pracownicy pierwszego kontaktu. Wykaz pracowników pierwszego kontaktu stanowi załącznik Nr 1 do powyższego

zarządzenia. Średnio pracownicy I kontaktu opiekują się dwoma-trzema chłopcami. Prowadzą ich indywidualną dokumentację z prowadzonego postępowania terapeutyczno- opiekuńczego.

(Akta sprawy nr 7)

Z posiedzeń zespołu terapeutyczno-opiekuńczego prowadzona jest dokumentacja w formie protokołów. Posiedzenia zespołu odbywają się średnio co pół roku w celu dokonania oceny i modyfikacji indywidualnych planów wsparcia. W protokołach szczegółowo wskazano główne potrzeby mieszkańca, opisano jego zachowanie i wskazano na kierunki dalszej pracy.

Indywidualne plany wsparcia mieszkańca opracowane są dla wszystkich mieszkańców. W planie zawarto ocenę: pielęgnacyjną, kondycji duchowej i psychicznej, stanu fizycznego i motorycznego, aktywności mieszkańca i kontaktów ze środowiskiem i rodziną. Za realizację planu odpowiadają pracownicy pierwszego kontaktu i zespół terapeutyczno-opiekuńczy.

W oparciu o 30% losowo wybrane i przeanalizowane indywidualne plany wsparcia należy stwierdzić, że dokumentacja prowadzona jest w sposób jasny i czytelny. W każdej z ocen szczegółowo opisano możliwości i umiejętności mieszkańca. Wskazano, co potrafi wykonać sam, w jakim zakresie wymaga wsparcia. Założono konkretne cele do dalszej pracy i określono metody pracy. Co pół roku dokonana jest modyfikacja planu, w której opisano zachowanie dziecka, stan zdrowia i robione postępy w całym procesie prowadzonych oddziaływań. Po każdej modyfikacji planu określono zalecenia. Zalecenia do dalszej pracy i opis stanu mieszkańca jest spójny w całej prowadzonej przez dom indywidualnej dokumentacji mieszkańca.

Z indywidualnymi planami wsparcia zostały zapoznane rodziny mieszkańców (te, które interesują się dziećmi i utrzymują z Domem kontakt) i same dzieci o ile ich stan pozwala na świadome zrozumienie prowadzonych oddziaływań. W stosunku do osób ubezwłasnowolnionych 50% indywidualnych planów wsparcia nie zostało uzgodnionych z opiekunami prawnymi. Zgodnie z Protokołem przyjęcia ustnych wyjaśnień, połowa opiekunów prawnych rzadko lub wcale nie kontaktuje się z mieszkańcami i pracownikami Domu. Dyrektor określiła, że w kwietniu wystąpi pisemnie do opiekunów prawnych o upoważnienie przez opiekunów prawnych pracowników pierwszego kontaktu do podejmowania działań terapeutyczno-opiekuńczych w stosunku do mieszkańców.

(Akta sprawy nr 8)

Dokonano wpisu do książki kontroli DPS pod pozycją 2/2010.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Grajewie.

W przypadku, gdy Dyrektor DPS nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w protokole kontroli, może odmówić jego podpisania, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, pisemne wyjaśnienia przyczyn tej odmowy.

Ponadto Dyrektorowi Domu Pomocy Społecznej w Grajewie przysługuje prawo zgłoszenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

DYREKTOR
Domu Pomocy Społecznej
w Grajewie

19.04.2010
Ewa Odolecka

(data i podpis dyrektora Domu)

Podpisy kontrolujących

1/ *Ewa Fender*
2/ *Michałina Markowa*

27 *odn*